

Expedient 272/24

El Consell Tributari, en sessió de 7 d'octubre de 2024, ha aprovat el següent informe:

“El Consell Tributari, en sessió de 7 d'octubre de 2024, de conformitat amb l'article 47.1.b) de la Llei 1/2006, de 13 de març, reguladora del règim especial del municipi de Barcelona i l'article 2.1.b) del seu Reglament orgànic, emet informe relatiu a la proposta realitzada per la Gerència de Pressupostos i Hisenda sobre la modificació de l'Ordenança fiscal 2.1, reguladora de l'impost sobre construccions, instal·lacions i obres (ICIO). La sol·licitud d'emissió d'informe de 9 de setembre de 2024, s'acompanyà en la mateixa data i en data 17 de setembre de 2024 amb els següents documents: (i) proposta de text del projecte normatiu, (ii) document on consta la redacció vigent, la proposta de modificació normativa i l'explicació de la motivació de la proposta, (iii) informe justificatiu de 8 de juliol de 2024 de la Gerència d'Urbanisme i Habitatge, (iv) informe de 14 de juny de 2023 de la Inspecció d'hisenda de l'Institut Municipal d'Hisenda sobre l'actualització de l'import del mòdul bàsic per a la determinació del fet imposable i (v) informe de 12 de juliol de 2024 de l'Agència de l'Energia de Barcelona respecte de la bonificació per instal·lacions solars voluntàries.

L'examen que realitza el Consell Tributari sobre les ordenances reguladores dels ingressos de dret públic, així com sobre qualsevol altra disposició de caràcter general, relativa totalment o parcialment als ingressos de dret públic, es limita a l'anàlisi jurídica dels textos normatius continguts a l'expedient.

El present informe se centra en l'anàlisi d'aquells preceptes, o parts d'ells, que han estat identificats pel propi Ajuntament com objecte de modificació en la proposta normativa lliurada al Consell Tributari en data 9 de setembre de 2024 i que es transcriuen de forma destacada.

INFORME**I.- Introducció**

La modificació que se sotmet a informe del Consell Tributari afecta l'Ordenança fiscal (OF) vigent als articles 3 i 4 (actes subjectes i actes no subjectes, respectivament); l'article 5

(exempcions); l'article 7, apartats 1.C) i 4 (bonificacions per a les obres declarades d'especial interès o utilitat municipal i per a la incorporació de sistemes d'aprofitament de l'energia solar, respectivament) i l'article 1 de l'Annex A de l'OF (Base imposable. Valor del mòdul bàsic).

II.- Sobre el procediment normatiu

El procediment per a la modificació de l'Ordenança fiscal (OF) haurà d'ajustar-se a les previsions contingudes als articles 15 a 19 del RDL 2/2004 pel que s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL) i l'expedient haurà de contenir tota la documentació exigida per la normativa aplicable, incloent-hi el preceptiu informe econòmic financer que valori les conseqüències pressupostàries derivades de l'aprovació de l'ordenança

Sense perjudici del que s'ha afirmat, el Consell Tributari realitza les següents precisions i observacions a la proposta normativa que se li sotmet a informe:

III.- Observacions

Se sotmet a informe del Consell Tributari la modificació dels articles 3, 4, 5, 7.1.C) i 4 i art. 1 de l'Annex A de la referida OF la nova redacció dels quals s'expressarà oportunament en cadascun dels apartats següents (es marquen en color vermell i, en el seu cas, ratllats els canvis respecte a la redacció anterior):

1.- Modificació dels articles 3 i 4 de la OF vigent, relatius als actes subjectes i no subjectes, respectivament

“Art. 3r. Actes subjectes.

Són actes subjectes tots aquells actes que compleixin el fet imposable definit en l'article anterior, i en concret:

- a) *Les obres de nova planta i d'ampliació d'edificis, o necessàries per a la implantació, l'ampliació, la modificació o la reforma d'instal·lacions de qualsevol mena. Així mateix, resten subjectes a l'impost les obres i instal·lacions de reforma destinades a canvi d'ús d'un local comercial.*
- b) *Les obres de modificació o de reforma que afecten l'estructura, l'aspecte exterior o la disposició interior dels edificis, o que incideixen en qualsevol classe d'instal·lacions existents.*
- c) *Les obres provisionals.*
- d) *La construcció de guals per a l'entrada i sortida de vehicles de les finques a la via pública.*
- e) *Les construccions, instal·lacions i obres fetes a la via pública per particulars o per les empreses subministradores de serveis públics, que corresponen tant a les obres*

necessàries per a l'obertura de cales i pous, col·locació de pals de suport, canalitzacions, connexions i, en general, qualsevol remoció del paviment o voreres, com a les necessàries per a la reposició, reconstrucció o arranjamant d'allò que s'hagi pogut malmetre amb les cales esmentades.

- f) *Els moviments de terres, com ara desmunts, esplanacions, excavacions, terraplenades, llevat que aquests actes estiguin detallats i programats com a obres incloses i per executar en un projecte d'urbanització o edificació aprovat o autoritzat.*
- g) *Les obres puntuals d'urbanització no incloses en un projecte d'urbanització.*
- h) *Les obres de tancament dels solaris o dels terrenys i de les tanques.*
- i) *La nova implantació, l'ampliació, la modificació, la substitució o el canvi d'emplaçament de tota mena d'instal·lacions tècniques dels serveis públics, qualsevol que en sigui l'emplaçament.*
- j) *Les instal·lacions de caràcter provisional.*
- k) *La instal·lació, reforma o qualsevol altra modificació dels suports publicitaris visibles des de la via pública.*
- l) *Les instal·lacions subterrànies dedicades als aparcaments, a les activitats industrials, mercantils o professionals, als serveis públics o a qualsevol altre ús a què es destini el subsòl.*
- m) *La realització de qualsevol altre acte establert pels plans d'ordenació o per les ordenances que els siguin aplicables com a subjectes a llicència municipal comunicació prèvia, sempre que es tracti de construccions, instal·lacions o obres.*
- n) *Les instal·lacions tècniques o industrials per a processos productius, sempre que requereixin obra o instal·lació.*

Art. 4t. Actes no subjectes.

Són actes no subjectes:

- a) *Les obres a l'interior dels habitatges, locals, vestíbuls i escales comunitàries que no modifiquin la distribució, l'estructura o la façana, en edificis que no estiguin catalogats (A i B), protegits urbanísticament (C) o urbanísticament considerats de nivell D.*
- b) *La instal·lació de motors de petits aparells electrodomèstics i de ventilació dels habitatges.*
- c) *Les obres d'urbanització, de construcció o d'enderroc d'un edifici, en cas que siguin executades per ordre municipal amb la direcció dels serveis tècnics de l'Ajuntament.*
- d) *Les actuacions de neteja i arranjamant de jardins i solaris que no impliquen tala d'arbrat.*
- e) *Les obres de supressió de guals per reposar la vorera i la modificació o reforma de guals per tal d'adaptar-los als requeriments de noves ordenances municipals.*
- f) *Les obres interiors per tal d'adequar en els edificis espais per a contenidors de recollida selectiva d'escombraries i aparcament de bicicletes.*
- g) *Les obres per treure rètols de publicitat.*
- h) *L'adequació a mesures d'aïllament tèrmic i acústic, sempre que aquestes actuacions no s'integrin en obres o construccions d'abast general.*
- ↳ ~~*Les construccions, instal·lacions i obres fetes a la via pública per particulars o per les empreses subministradores de serveis públics, que corresponen tant a les obres necessàries per a l'obertura de cales i pous, col·locació de pals de suport, canalitzacions, connexions i, en general, qualsevol remoció del paviment o voreres,*~~

~~com a les necessàries per a la reposició, reconstrucció o arranjamant d'allò que s'hagi pogut malmetre amb les cales esmentades.~~

- j) *Desmantellament i modificació sense impacte visual de les instal·lacions de radiocomunicacions.*”

S'inclou en el document acompanyat on consta la redacció vigent, la proposta de modificació normativa i l'explicació de la motivació de la proposta, la següent motivació:

«D'acord amb els articles 59.2 i 100 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de les hisendes locals i en virtut de la potestat tributària derivada dels ens locals, es deixa de considerar com a supòsit de no subjecció i, consegüentment, torna a estar gravat, com ja ho havia estat abans de l'aprovació de l'OF 2.1 per a l'any 2016, la qual va ser objecte de modificació pel que fa al fet imposable consistent en les construccions, instal·lacions i obres fetes a la via pública per particulars o per les empreses subministradores de serveis públics, que corresponen tant a les obres necessàries per a l'obertura de cales i pous, col·locació de pals de suport, canalitzacions, connexions i, en general, qualsevol remoció del paviment o voreres, com a les necessàries per a la reposició, reconstrucció o arranjamant d'allò que s'hagi pogut malmetre amb les cales esmentades.

En el marc dels treballs d'actualització i depuració de la normativa vigent, des de la Direcció de Pressupostos i Política Fiscal s'ha detectat que la doctrina jurisprudencial sobre l'impost no exclou la realització del fet imposable en aquests supòsits, com es va interpretar per part de l'Àrea d'Urbanisme l'any 2015. En efecte, tal com es pot col·legir, entre d'altres resolucions judicials, a la STS d'11 d'octubre de 1999 (RJ 1999\7818), el que s'exclou de l'àmbit objectiu d'aquest tribut no són altres que les activitats extractives o mineres, respecte de les quals es té en compte el moviment de terrenys, fet que provoca que l'impost esdevingui un tribut periòdic sobre l'activitat econòmica minera, que sense altre recolzament que aquest, requereix de la realització de moviments de terra. A banda d'aquesta doctrina jurisprudencial, podem trobar pronunciaments de l'Alt Tribunal en el que se sosté la compatibilitat entre diferents tributs, concretament entre la taxa per aprofitament del domini públic local i l'ICIO, en el cas de les empreses explotadores de serveis de subministrament general (per totes STS de 9 de desembre de 1997, RJ\1998\487). En efecte, tal com se sosté en aquesta sentència, dictada en recurs de cassació en interès de llei: “a partir de la entrada en vigor de la Ley 39/1988, de 28 diciembre, reguladora de las Haciendas Locales, la exacción del precio público previsto en el párrafo segundo del artículo 45.2 de dicha Ley, por utilización privativa o aprovechamiento especial del dominio público local constituido en el suelo, subsuelo o vuelo de las vías públicas municipales, en favor de las empresas explotadoras de servicios de suministros que afecten a la generalidad o a

una parte importante del vecindario, es plenamente compatible con el Impuesto sobre Construcciones, Instalaciones y Obras» declaración que, en todo caso, se hace respetando la situación jurídica particular derivada de la sentencia recurrida”.

Per tant, no existeix dubte sobre la doctrina jurisprudencial aplicable en aquest supòsit, que s’ha mantingut inalterada en el temps i que justifica la modificació del text de l’ordenança, en el sentit de la proposta sotmesa a dictamen del Consell Tributari.»

Aquesta justificació resulta oportuna i suficient i evidencia clarament que la modificació normativa proposada no suposa cap alteració de l'àmbit objectiu del fet imposable de l'impost, sinó que constitueix una mera especificació del seu abast amb la delimitació d'un supòsit concret que resta dins de l'objecte susceptible d'imposició, d'acord amb la interpretació donada per la Jurisprudència del Tribunal Suprem referenciada.

Recentment la sentència del Tribunal Suprem 3588/2024, de 24 de juny, ECLI:ES:TS:2024:3588, en confirmació de la interpretació exposada determina en el seu fonament de dret sisè el criteri següent:

“En definitiva, hemos de fijar como criterio interpretativo que el despliegue de redes de comunicaciones electrónicas, consistente en el tendido de cables de fibra óptica por canalizaciones de otro operador o de nueva colocación, tanto por las fachadas de inmuebles como por su interior, constituye una instalación a los efectos del hecho imponible del ICIO, y, en las circunstancias del caso, comporta la realización de una instalación, que requiere declaración responsable a presentar ante el Ayuntamiento de la imposición, por cuanto no integra una actuación de innovación tecnológica o adaptación técnica que supongan la incorporación de nuevo equipamiento, en los términos del artículo 34.7 LG Telecomunicaciones. La exacción del ICIO en un supuesto como el litigioso no tiene la consideración de canon a los efectos del artículo 13 de la Directiva autorización, hoy artículo 42 del Código europeo de Telecomunicaciones.”

2.- Modificació de l'article 5. Exempcions

“Estan exemptes de l'impost:

a) Les construccions, instal·lacions o obres de les quals sigui propietari l'Estat, les comunitats autònomes o les entitats locals, que, tot i estar subjectes a aquest impost, estiguin

directament destinades a carreteres, ferrocarrils, ports, aeroports, obres hidràuliques, sanejament de poblacions i de les seves aigües residuals, encara que la gestió es porti a terme per organismes autònoms, tant si es tracta d'obres d'inversió nova com de conservació.

No gaudiran d'exempció les obres realitzades dins de l'àmbit portuari que no tinguin l'estricta consideració d'obres portuàries, i quina finalitat obeeixi a naturaleses i finalitats mercantils i econòmiques diferents, d'acord amb els articles 60 i 139 de la Llei de Ports de l'Estat. Aquest mateix criteri serà d'aplicació a d'altres infraestructures d'acord amb la legislació pròpia de cadascuna d'elles.

~~b) Les construccions, instal·lacions i obres de les quals sigui propietària la Santa Seu, la Conferència episcopal, les diòcesis, les parròquies i altres circumscripcions territorials, els ordes i congregacions religioses i els instituts de vida consagrada i les seves províncies i les seves cases, de conformitat amb l'apartat 1r lletra A) de l'article IV de l'acord entre l'estat espanyol i la Santa Seu sobre assumptes econòmics.~~

La supressió d'aquesta exempció va ser informada desfavorablement per aquest CT en l'esmentat expedient 270/23, atès que no havia estat encara derogada l'ordre ministerial de 5 de juny de 2001 que aclaria la inclusió de l'ICIO en la lletra B) de l'apartat 1 de l'article IV de l'acord entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu sobre assumptes econòmics de 3 de gener de 1979. Aquesta situació ha canviat ara amb l'aprovació de l'ordre HFP/1193/2023, de 31 d'octubre, que deroga l'anterior ordre de 5 de juny de 2001 i esmenta contretament que:

“En data 29 de març de 2023, mitjançant bescanvi de notes i com a acord addicional a l'acord entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu sobre assumptes econòmics, de 3 de gener de 1979, el Govern espanyol i la Conferència Episcopal espanyola, en el marc del que es preveu en l'article VI de l'acord sobre assumptes econòmics i en l'apartat 2 del protocol addicional al citat acord, a fi d'harmonitzar el règim fiscal de l'Església Catòlica amb el règim fiscal previst per a les entitats sense ànim de lucre, han aconseguit un acord per a la renúncia a les exempcions en l'impost sobre construccions, instal·lacions i obres i en les contribucions especials, previstes, respectivament, en les lletres B) i D) de l'apartat de l'article IV de l'acord sobre assumptes econòmics. I, a conseqüència d'això, el Govern espanyol manifesta la intenció de derogar la citada Ordre del Ministeri d'Hisenda de 5 de juny de 2001, la qual cosa es duu a terme a través de la present Ordre.”

Per tant, en haver estat exclosa normativament l'Església Catòlica de l'àmbit de l'exempció en l'impost, resulta obligada la modificació de l'ordenança municipal que es proposa en aquest moment i que no exigeix cap observació addicional.

3.- Modificació de l'article 7.1.C). Bonificació per obres declarades d'especial interès o utilitat municipal en fomentar l'ocupació

Es proposa la següent redacció:

“C) Circumstàncies de foment de l'ocupació:

Bonificació del 30% de la quota per construccions, instal·lacions i obres realitzades en els locals afectes a l'exercici d'una activitat econòmica de la qual el subjecte passiu n'és titular, quan concorri:

a) que aquesta activitat s'hagi iniciat dins els dos anys anteriors a la sol·licitud de la llicència d'obres o urbanística, ⊕

b) que hagi incrementat la mitjana de la seva plantilla al municipi en un 10% o més entre l'exercici anterior a la sol·licitud de la llicència i el precedent.”

La modificació consisteix en suprimir la lletra “o” entre ambdues condicions, i es justifica en què aquesta lletra està per error i que donaria a entendre que els requisits són alternatives quan no és així, cosa que resulta de la pròpia naturalesa del benefici fiscal en tant es tracta de fomentar l'ocupació. Per tant, es tracta d'una simple correcció en la redacció del text normatiu.

4.- Modificació de l'article 7.4 . Bonificació per aprofitament d'energia solar

“4. Podran gaudir d'una bonificació del 95% de la quota de l'impost les construccions, instal·lacions o obres que incorporin sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia solar.

L'aplicació d'aquesta bonificació estarà condicionada a que:

- aquestes actuacions no s'integrin en obres o construccions d'abast general ni es realitzin als immobles obligatòriament, per prescripció legal,*
- els col·lectors solars tèrmics disposin de la corresponent homologació per un organisme competent (Ministeri d'Indústria, Generalitat de Catalunya, Keymark Management Organization, entre d'altres), en el cas d'instal·lacions de producció de calor,*
- ~~la instal·lació estigui degudament registrada en l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya;~~*
- l'Ajuntament hagi acceptat el comunicat d'obres que correspongui, havent-se practicat l'autoliquidació de l'Impost sobre Construccions, Instal·lacions i Obres (ICIO) i pagat el tribut corresponent;*

Aquesta bonificació serà concedida per l'òrgan que atorgui la llicència.

La bonificació haurà de ser sol·licitada per l'interessat abans de l'inici de les obres acreditant:

a) document d'autoliquidació de l'Impost sobre Construccions, Instal·lacions i Obres (ICIO)

-) que acrediti el seu pagament. Aquest extrem podrà ser verificat directament per l'administració, en cas de manca d'aportació pels interessats;
- b) memòria o projecte tècnic de la instal·lació, segons correspongui, signat pel/la tècnic/a competent on s'inclogui el pressupost de la instal·lació, desglossat per conceptes (subministrament, instal·lació i posada en marxa) excloent costos de treballs previs, de bateries o derivats del compliment d'altres exigències normatives.
- c) en el cas de sistemes solars tèrmics: el certificat d'homologació dels col·lectors solars tèrmics.”

Pel que es refereix a la supressió del requisit de que *la instal·lació estigui degudament registrada en l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya*, l'informe no explica el motiu d'aquesta supressió, quan per altra part, tant en l'ordenança reguladora del IBI com en l'ordenança de l'IAE al regular la corresponent bonificació mantenen la referència a la sol·licitud de legalització.

Quant la modificació de la lletra b) de l'apartat 4 de l'article 7, es justifica, segons consta a l'informe de l'Agència de l'Energia de Barcelona, amb la major concreció sobre què es considera inclòs al cost de la instal·lació i com s'ha de justificar, es busca dissuadir de l'ús de la bonificació d'aquests tributs (IBI, IAE i ICIO) per altres finalitats no directament vinculades amb l'objecte de la bonificació com ara:

- treballs previs a les finques, per resoldre problemes de conservació o estabilitat estructural que poden dificultar la viabilitat de les instal·lacions solars
- L'adequació a normativa d'instal·lacions elèctriques i/o tèrmiques existents que son responsabilitat dels titulars o
- La instal·lació d'altres equips (com les bateries elèctriques) que ja disposen d'altres mecanismes d'incentiu com la subvenció.

Cap observació específica requereix la modificació proposada.

5.- Modificació de l'article 1 de l'Annex A de la OF (Base imposable. Valor del mòdul bàsic).

“1. La base imposable es determina mitjançant el producte del nombre de metres quadrats de superfície construïda o reformada pel valor en €/m² assignable a cada grup.

El valor del mòdul bàsic és de 866,04 €/m² sobre el qual s'aplicaran els coeficients següents

“1. La base imposable es determina mitjançant el producte del nombre de metres quadrats de superfície construïda o reformada pel valor en €/m² assignable a cada grup.

El valor del mòdul bàsic és de 866,04 €/m² sobre el qual s'aplicaran els coeficients següents:

<i>Gru</i>	<i>Tipus d'edificació</i>	<i>Coeficie nt</i>	<i>Valor €/m²</i>
<i>I</i>	<i>Arquitectura monumental</i>	2,75	2.381,61
<i>II</i>	<i>Hotels de 5 estrelles</i>	2,55	2.208,40
<i>III</i>	<i>Cinemes. Discoteques. Clíniques i hospitals. Balnearis. Biblioteques. Museus. Teatres. Estacions de transports. Presons. Hotels de 4 estrelles</i>	2,25	1.948,59
<i>IV</i>	<i>Laboratoris. Edificis d'oficines. Habitatge de més de 130 m²</i>	2,15	1.861,98
<i>V</i>	<i>Hotels de 3 estrelles. Dispensaris i centres mèdics. Residències geriàtriques. Habitatges de 90 a 130 m²</i>	1,65	1.428,96
<i>VI</i>	<i>Hotels de 2 estrelles. Escoles. Residències d'estudiants. Habitatges inferiors a 90 m²</i>	1,30	1.125,86
<i>VI</i>	<i>Hotels d'una estrella. Pensions i hostals. Habitatges protegits</i>	1,00	866,04
<i>VI</i>	<i>Edificis industrials. Magatzems,</i>		
<i>II</i>	<i>Centres i locals comercials. Pavellons esportius coberts</i>	0,85	736,13
<i>IX</i>	<i>Aparcaments, garatges</i>	0,55	476,32
<i>X</i>	<i>Parcs infantils a l'aire lliure. Piscines, instal·lacions esportives descobertes i similars</i>	0,30	259,81''

Aquesta modificació coincideix amb la ja informada favorablement en l'abans referit expedient 270/23 i es limita bàsicament a actualitzar els mòduls previstos per tal d'adequar-los a la inflació produïda en aquests anys, des de 2009, així com harmonitzar-los amb els preus de referència que calcula la Inspecció d'hisenda municipal en el seu informe, així com amb els preus que resulten del Butlletí Econòmic de la Construcció, per la qual cosa la modificació proposada no requereix cap observació específica.

IV.- Conclusió

Per tot el que s'ha dit, el Consell Tributari no observa, en la proposta de text de l'ordenança sotmesa a la seva consideració, cap infracció de l'ordenament jurídic, amb les precisions i observacions posades de relleu en el cos del present informe.”

El secretari del Consell Tributari

PEDRO JAVIER
MORALES
MONTROYA - DNI [REDACTED]
[REDACTED] (TCAT)

Signat digitalment per
PEDRO JAVIER
MORALES MONTROYA -
[REDACTED]
Data: 2024.10.07
14:57:40 +02'00'